

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXXIII.

ZATURDAG den 30sten AUGUSTUS 1845.

No. 35.

PARYS, 25 Mei. De minister van landbouw en koophandel heeft aan den Koning een rapport ingediend, houdende eene algemeene rekening en verantwoording over de werkzaamheden der spaarbanken gedurende het jaar 1843. De voornaamste facta daarin zyn als volgt:

In 1843 was, ten gevolge der instelling van 25 nieuwe spaarbanken, derzelve getal tot 339 aangegroeid.

De som van elken inlegger, gemiddeld berekend, die aan het einde van het laatst-vorige jaar (1842) fr. 583,08 c. beliep, is op het einde van 1843 tot 593 fr. 3 c. gestegen.

De stortingen, gedurende het jaar bewerkstelligd en het bedrag der den inleggers toegekende, interesten, hebben, op de, hetzy in specie, hetzy in staatspapieren gedane terugbetaling, een overschot van 88, 151,501 fr. 64 c opgeleverd.

De den werklieden geopende rekeningen vertegenwoordigen meer dan het een-vierde gedeelte van geheel het getal der inleggers: de verhouding voor de dienstboden bereikt niet volkomen 21 pCt. Dat voor de mynwerkers nog niet 15 pCt., maar de ze drie klassen van inleggers te zamen genomen, die meer dan eenige andere klasse geroepen zyn, de voordeelen, welke door de spaarbanken voortgebracht worden, te genieten, maken 64 pCt van het geheel getal der inleggers uit. De uitkomst der verdeling naar klasse van kwotiteit in 1843, is deze: meer dan de helft der op het einde des jaars bestaande rekeningen waren beneden 500 fr. en 380,731 op 408,482, (dat is 93 op 100) gingen 2000 fr. niet te boven; (slechts 27,751, deze grens overschrydende, verhieven zich tot 8000 francs, en daar boven.

In St. Etienne is eene uitvinding gemaakt, van welke reeds de oudheid, echter meer als fabel, gewaagt. Zy bestaat daarin, het witte doorzigtige glas in kouden toestand even zoo smeedbaar te maken als in de hoogste gloeihitte. De uitvinder geeft aan deze massa den naam van Silicon; hy heeft op het stadhuis aldaar proeven van zyne uitvinding ten toon gesteld. Het glas is volkomen wit, even doorzigtig als kristal, en kan boogsgewyze rond en zoo vlak uitgesmeed worden, als ieder ander metaal.

De St. Ferdinands kapel, opgericht ter plaatse, waar de hertog van Orleans het leven heeft verloren, is thans voltooid. Zy is van eene edele en treffende eenvoudigheid. De hertog van Orleans ligt slapende afgebeeld op zyn graf, met zyn hoofd in de handen van eenen engel, waarvan het denkbeeld ontleend is aan de vroeger overledene prinses Maria. Alle Woensdagen gaat de hertogin van Orleans in die kapel bidden. In eene kleine, aan de kapel belendende zaal, ziet men twee stilstaande pendulen, bestemd om altyd hetzelfde uur aan te wyzen, de eene het uur der noodlottige gebeurtenis, de andere het uur des overledens.

VERGELYKEND OVERZICHT VAN DE TENTOONSTELLINGEN DER NYVERHEID IN FRANKRYK.—Om een denkbeeld te verkrygen van den grooten invloed, die de gemelde tentoonstellingen op de nyverheid uitoefenen, behoeft men slechts het aantal inzenders der vorige tentoonstellingen te vergelyken met de laatst gehoudene, waaruit dadelyk zal blyken dat, behalve in een geval, het aantal met elk jaar aanmerkelyk heeft toegenomen, synde dit geweest:

by de 1 tentoonst.	in 1798,	110	inzenders.
" " 2	" " 1801,	220	"
" " 3	" " 1802,	540	"
" " 4	" " 1806,	1422	"
" " 5	" " 1819,	1662	"
" " 6	" " 1823,	1648	"
" " 7	" " 1827,	1795	"
" " 8	" " 1834,	2447	"
" " 9	" " 1839,	3381	"

Ook de onlangs gehoudene tentoonstelling van voortbrengselen in Vriesland, heeft bewezen, dat daardoor gelegenheid wordt gegeven, dat zich niet beoefende nyverheidstakken ontwikkelen en bestaande verbeteren, maar ook dat de bestaande nyverheid meer algemeen bekend worden.

VEREENIGING DER ATLANTISCHE EN STILLE OCEANEN.—Er is een nieuw ontwerp voor die lang gewenschte en gewigtige onderneming aan het publiek onderworpen, dat als het gunstigste punt voor dat plan eene plaats aanwyst, welke door de algemeene vooringenomenheid met eene vereeniging langs Panama of Nicaragua, veel te ongunstig beoordeeld, zoo al niet geheel over het hoofd is gezien—namelyk de land-ongte Tehuantegee, in de republiek Mexico. Er is eene memorie vervaardigd door den heer Gaetar Moro, de ingenieur (die belast is met het opzigt over de landtong) in welke hy verschillende voordeelen aantoot, die eigen zyn aan de landtong van Tehuantegee boven die van Panama of Nicaragua. Hy brengt daarin onderscheidene gewigtige gronden by voor het mogelyke eener vereeniging van beide zeeën door middel van eerstgenoemden weg.

IETS OVER DEN ATMOSFERISCHEN SPOORWEG IN IERLAND.—De aandacht van het publiek wordt sedert eenigen tyd bezig gehouden door proefnemingen, genomen op den spoorweg tusschen Kingstown en Dalkey, aangelegd door de heeren Clegg en Samuda.—De atmosferische spoorweg begint by het station te Kingstown aan den gewonen spoorweg, welke van deze stad naar Dublin voert; hy gaat door eenen tunnel langs de havenhoofden, blyft gedurende eene lengte van 800 meters waterpas regt, vervolgens met eene eenparige helling van 9 millimeters op den meter, tot naby Dalkey, waar hy eindigt met eene helling van 17½ millimeters.

Clegg en Samuda hebben zich verbonden eene machine te leveren in staat om

26 tonnen met de snelheid van 48,000 meters per uur voort te bewegen.

De voorloopige beproeving van het beginsel, hetgeen tot grondslag dient van den atmosferischen spoorweg, heeft den 19den Augustus 1844 plaats gehad. Dezelve is naar wensch uitgevallen; men heeft eene snelheid verkregen van 2000 meters in 4 minuten of van 30,000 in het uur. Nadere proefnemingen, welke deze hebben opgevolgd, verzekeren den gelukkigen uitslag der onderneming. Een groot aantal passagiers zyn over deze linie vervoerd zonder het geringste ongeval, niettegenstaande de menigvuldige bogten, welke met byzonder veel gemak gepasseerd werden.

Mallet, plaatselyk hoofd-ingenieur (in Frankryk), door den minister van openbare werken tot het onderzoek van den atmosferischen spoorweg naar Ierland gezonden, is van zynen togt teruggekeerd. De proef, waarby hy tegenwoordig was, is volkomen gelukt. Veel steiler hellingen dan men gewoonlyk by de yzeren spoorwegen aantreft, waren niet het minste bezwaar op. Krommingen, wier straal het ¼ is van die, welke in Frankryk als minimum is aangenomen, geven geene moeilijkheid. De snelheid was van 12, 16 en zelfs 18 mylen per uur: de byzondere deelen waren behoorlyk in werking, terwyl er geene mogelijkheid tot botsing bestaat.

ARTILLERIE.—De Amerikanen hebben kortelings proeven van een zoodanig kolossaal bedryf geleverd, als men tot nu toe voor onmogelyk heeft gehouden. Reeds voor langen tyd heeft men in Zweden beproefd kanonroeren te smeden, doch hebben al die pogingen schipbreuk geleden by de zwaardere kalibers, en is ook de arbeid in de Silesische en andere yzersmelteryen in het geheel niet gelukkig uitgevallen.—In den hersft des vorigen jaars, is aan de smedery of liever het hamerwerk der Heeren Ward & Co., aan de North-River, in de Vereenigde Staten, een kolossaal kanonroer afgewerkt geworden, welks lengte 14 voet bedraagt, en dat aan het grondstuk 3 voet diameter heeft, niet minder dan 30,000 ponden weegt, en voor de stoomboot Princeton in Philadelphia vervaardigd werd. De hamer, onder welken het roer gesmeed werd, woog 300 centenaars en de machinerie, om hetzelfde in het vuur en wederom op het aanbeeld te brengen, het te draayen en te smeden, levert, uithoofde harer juiste wyze van werken en ligtheid der behandeling, een bewonderenswaardig gezigt op. Men verkrygt uit de gietyen van Luik, Straatsburg en Silesië wel is waar kanonroeren van dezelfde grootte, doch moeten deze, zoo als zich ligt laat begrypen, in werking en duurzaamheid, by de gesmeede roeren ver ten achter staan; daar het buiten twyfel is, dat die roeren, by gelijken buitensten diameter, een kaliber van ¼ meer aan gewigt kunnen houden, en den kogel een vierde deel verder moeten dryven dan een gegotenyzeren roer.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 29 Augustus 1845.

ALZOO de persoon van **REBCA CAPRILES**, alhier woonachtig, zich per rekwest aan den Heer Gezaghebber dezer Kolonie heeft geadresseerd, met verzoek om te mogen verkrygen *Brieven van Manumissie* voor den haar in eigendom aankomenden slaven jongen genaamd **JUAN CANSIA**, oud 2 jaren, zoon van **ISIDORA**, zoo is het, dat de Heer Gezaghebber goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op den gemelden slaven jongen mogt sustineren, opteroepen, om binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermoend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aantekening te doen; zullende, na verloop van dien tyd, de vereischte Brieven van Manumissie verleend worden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 29 Augustus 1845.

NAMENS den Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 6 September als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 21 Onzen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Gouvernements Wissels.

OP autorisatie van den Heer Gezaghebber dezer kolonie, wordt bekend gemaakt, dat er op aanstaanden Maandag, den 1 September d. j. verkocht zullen worden Wissels op het Ministerie van Kolonien ten bedrage van *Dertien Duizend Gulden*, betaalbaar zes maanden nazigt, bestaande in stellen van f 1000.—met bepaling dat het aanbod van agios in decimalen, met geheele centen te berekenen, zal worden aangenomen.

Die daartoe gading hebben kunnen zich ter Administratie van Financien met beslotene biljetten vervoegen op bovengezeden datum, uiterlyk te elf ure.

Curaçao den 29 Augustus 1845.
De Administrateur van Financien,
J. PH. BOSCH.

Publieke Inschryving.

ALHIER voorhanden zynde min of meer *Tien Tonnen Roodverwhout*, zoo zal de verkoop daarvan plaats hebben aan degenen, die voor het Gouvernement een aannemelyk aanbod mogten doen by beslotene biljetten van inschryving, welke ter Administratie van Financien zullen worden aangenomen op Maandag, den 1 September d. j. des voormiddags uiterlyk te elf ure.

Curaçao den 29 Augustus 1845.
De Administrateur van Financien,
J. PH. BOSCH.

BEKENDMAKING.

AAN het Publiek wordt kennis gegeven, dat het Gouvernement dezer kolonie te Bonaire ten verkoop disponibel heeft **200 EZELS.**

Curaçao den 29 Augustus 1845.
De Administrateur van Financien,
J. PH. BOSCH.

**** GETROUWD.**

D. J. BARON RENGERS,
Kapitein Lustenant ter Zee
EN
JONKVROUWE J. M. L. VAN RADERS.
Curaçao den 27 Augustus 1845.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
SEPTEMBER 1845.

N. M. Maandag den 1 te 4 u. 59 m. 'snamiddags.
E. K. Dingsdag den 9 te 0 u. 48 m. na middern.
V. M. Maandag den 15 te 5 u. 38 m. 'snamiddags.
L. K. Dingsdag den 23 te 7 u. 50 m. 'smorgens.

LYST van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragtsedert de laatste acht dagen.

David Spontilis.	Jan Rudolphus Lescour.
J. C. Rosandahl.	W. Chapman.
Jean Stophel.	Rica Capriles.
J. C. Gelhart.	F. A. Neuman.
Antonio Giovan Geussepe.	Terese Schorbort.
Isabelle Gregori Leon.	Liebard.

Curaçao den 29 Augustus 1845.
De Commiss. belast met de post-directie,
JOHN C. GAERSTE.

CURACAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.

Aug. 23, sp. brik Isabel Segunda, M. Gonzales, Havana.
— 25, ven. gol. Amable Dorothea, J. Sterling, Po. Cavello.
— — ven. gol. Corina, G. Nevero, Po. Cavello.
— — sp. gol. Aurora, J. A. de la Torre, Ponca.
— — ank. brik Harriet, W. A. Gardener, Demerari.
— 26, ven. bark Carmela, J. D. Silva, Cumarebo.
— — ned. boot Sally, G. Damms, Bonaire.
— — ven. gol. Lavinia, M. Paula, Po. Cavello.
— — ned. bark Onderneming, C. Vos, St. Domingo.
— 27, ned. gol. Amelia, F. M. deJongh, Bonaire.
— 28, ven. bark Susanna, N. Marchons, Bonaire.
— 29, ned. gol. Dorothea, J. Quant, Aruba.
— — ven. gol. Traidor Pinerez, E. Ramires, Camarebo.

UITGEKLAARD.

Aug. 23, ank. brik Freighter, N. B. Knight.
— — ong. bark Phebe, B. W. R. Horton.
— 25, ven. gol. Los Amigos, R. Yrausquin.
— 26, sp. gol. Iberia, G. R. deLima.
— 27, ank. brik Harriet, W. A. Gardener.
— — ven. bark Camela, J. D. Silva.
— 29, ven. gol. Corina, G. Nevero.

Verleden Woensdag, den 27 dezer, is aan de werf van de Heeren **H. VAN DER MEULEN & Co.** van stapel geloopt **Z. M. schoener ARUBA**. Het is een schoon en zeer sterk gebouwd vaartuig; het zal drie stukken geschut voeren, namelyk: een dertig ponds grenaat stuk à pivot en twee 80 ponds karonades. Wy vernemen, dat de **ARUBA** binnen kort van deze haven naar het Moederland zal vertrekken.

Dondordag, den 28, kwam binnen deze haven, van La Guayra, het Spaansche fregat **LAS CORTES**, gekommandeerd door den Brigadier **DON JOAQUIN SANTOLALLA**.

Den 15 February ll. was het 17 jaren, dat een gedeelte van het Spaansche smaldeel onder bevel van den Schoutbynacht **ANGEL LA BORDE**, bestaande uit het lineschip de **GUERRERO**, het fregat **YBERIA** en de brik **HERCULES**, van vóór Puerto Cabello binnen deze haven was aangekomen. Op den 7 Maart vertrokken deze schepen uit deze haven naar eene onbekende bestemming, en sedert dien tyd is de haven van Curaçao door geen Spaansch oorlogs vaartuig bezocht geworden.

Sedert de jongste omwenteling in Mexico heeft zich het schiereiland Californien van Mexico afgescheiden en zich tot eene onafhankelyke republiek verklaard. De Californiers meenen, dat zy te ver van de hoofdstad Mexico afgelegen zyn om aan dezeive ondergeschikt te kunnen blyven. Thans zien wy uit de Noord Amerikaanse Couranten, dat de provincie Tobasco zich insgelyks van Mexico heeft afgescheiden, niet om zich tot een onafhankelyk en staat te constitueren, maar om zich als eene federatieve provincie by Mexico te voegen, even zoo als de provincie of het schiereiland Yucatan heeft gedaan onder het bestuur van Santana, en hetwelk sedert dien tyd deszelfs provinciale voorregten heeft behouden.

Het Congres van Mexico heeft echter nog geene keus gedaan, het zy van een federatief of centraal bestuur, en ook nog niet van een president der republiek. Ook woelt de party van Santana om het tegenwoordige bestuur te doen vallen. Zoo hebben onlangs de opstandelingen den tydelyken president en vice president reeds gevangen genomen, doch voor een korten tyd.

By alle deze woelingen is het niet waarschynelyk, dat Mexico op de ontvangst der tyding, dat de wet van inlyving in het Congres van Texas is doorgegaan, den oorlog aan de Vereenigde Staten zal verklaren.

Wy hebben de *Liberal* van Caracas tot den 16 dezer gelezen; dezolven behelzen europesche berigten tot den 16 July.

In de *Liberal* van den 8 zien wy, dat Generaal Santana, ex-president van Mexico, zyn verblyf gevestigd heeft te Havana,

op eene buitenplaats negen uren afstands van de hoofdstad.

De stad Matanzas werd door een hevigen brand bezocht en had daardoor eene schade van omtrent een millioen pattienjes geleden.

De gezanten van Engeland en Frankryk hadden den Generaal Rosas, President der republiek van Buenos Ayres, doen te kennen geven: dat zyne troepen het grondgebied van Uruguai moeten ontruimen, en dat de oorlog moet ophouden. Men wist nog niet het antwoord, hetwelk hierop gekomen is; men geloofde echter algemeen, dat wanneer de President weigeren mogt aan het verlangen van Engeland en Frankryk te voldoen, deze mogendheden hem den oorlog zouden verklaren.

In de *Liberal* van den 16 Augustus worden berigten uit Spanje tot den 11 July medegedeeld.

Er had in Catalonien eene volksbeweging plaats, waardoor de koningin verhindert werd de Baskische provincie te bezoeken. De oorzaak dezer beweging was deze: Tot heden ten dage genoot die provincie het voorregt bevryd te zyn van de conscriptie, onder betaling van zekere som gelds 'sjaarlyks aan de schatkist. Deze som gelds was, als naar gewoonte, in de maand Juny uitbetaald geworden; gevolgelyk konden de Cataloniers niet vermoeden, dat het gouvernement het besluit genomen had om hen dat voorregt niet langer te laten genieten; zy bleven dus zeer verwonderd staan toen de Kapitein Generaal Concha het besluit der regering ten uitvoer wilde doen leggen; en daar alles vruchteloos aangewend werd om hem van zyn voornemen te doen afzien, zoo nam het volk de toevlugt tot een gewelddadig verzet.

Op eeg en hetzelfde tydstip brak de opstand uit in de omstreken van de hoofdstad, Molino del Rey, San Andres, Sabadel, Taraza, Badaloria, Esparagueta, Colders en San Felix de Renon. In Badaloria werden de lysten verbrand, en twee Agenten van politie verloren er het leven; in Taraza werd de Alcalde vermoord; in San Andres werden de autoriteiten weggejaagd en geweerschoten op hen gedaan; en in Molino del Rey werden de koerier en de publieke diligences aangehouden. In Sabadel zochten de Ultraprogesistas van de gelegenheid gebruik te maken om eene centrale junta in naam van Espartero daar te stellen.

De kapitein generaal van Barcelona trok, op de ontvangst der tyding van deze beweging, met eene krygsnagt op tegen de opstandelingen, welke na eene hevige schermutseling op de vlugt gedreven werden met een verlies van 25 doden en een aantal gekwetsten en krygsgevangenen. Zy werden door de troepen tot Taraza vervolgd en moesten in de gebergten de wyk nemen.

STATISTIQUE OPGAVE
van het VEE, hetwelk alhier in de Vleeschhal is geslagt geworden gedurende een reeks van twaalf maanden, aanvang nemende met den 1 Augustus van het jaar 1844 en eindigende met den laatsten July jongstleden.

	10	11	12	7	5	12	14	5	4	4	4	2	90
	22	25	16	27	25	24	21	23	49	37	37	36	344
	305	376	411	341	298	291	217	356	384	393	509	507	4688
	477	479	347	414	438	463	397	434	427	895	375	341	4987
	26	34	29	21	16	18	13	18	16	20	17	18	246
1844.	Augustus	September	October	November	December	January	February	Maart	April	Mei	Juny	July	TOTAL
						1845.							

Uittrekfels uit het Algemeen Handelsblad tot den 11 July jl.

AMSTERDAM, 21 July. Z. M. heeft be- noemd tot tweede luit. by het batt. jagers No. 27 in West-Indie, de by dat corps dienende sergeant J. Schotborgh de Quartel. • HELDER, 6 July. In den vroegen mor- gen van heden zeilde van deze reede naar zee, onder het geven van een salut van 21 kanonschoten, Zr. Ms. brik van oorlog *de Meermin*, onder het bevel van den kapt.-luit. ter zee J. A. Zoutman, bestemd voor Suriname.

HARDERWYK, 7 July. Morgen zal van hier te water naar Vlissingen vertrekken een detachement bestaande uit een korpo- raal en 24 manschappen, om aan boord van Zr. Ms. transportschip *Dordrecht* o- ver te gaan, bestemd naar West-Indië.

OLDENBURG, 1 July. Den 23sten Juny ll. is de zevende jaarlyksche vergadering van het Oldenburger matigheidgenoot- schap gehouden. Medeleden van allen rang en stand waren van heinde en verre opgekomen. Uit het verslag der algeme- ne directie bleek dat thans 27,892 Olden- burgers leden van het genootschap waren. Over het geheel telde Duitschland thans 800 plaatselyke genootschappen met ruim 700,000 leden. Schier overal was in het afgelopen jaar het getal van deze toene- mende geweest.

BERLYN, 4 July. Waarschynlyk zal het bezoek des konings in Oost-Pruisen thans ook het gevolg hebben, dat de staat snellere schreden dan tot dusverre naar de allengsche vorming eener zeemagt zal doen. De oude Weichsel binnen Dantzig zal tot oorlogshaven ingerigt en aldaar zullen ma- rine-etablissemten aangebouwd worden. Het is eene daadzaak, dat Z. M. zich le- vendig voor dit plan beyvert, en men zegt met stellige zekerheid, dat eene aanzienly- ke som van verscheidene millioenen tot dit doel, en tot het bouwen van een eskader en van een aantal stoomschepen, aange- wezen is. Voor de afschaffing van mathe- matische instrumenten, timekeepers, kom- passaen, enz. zouden 200,000 thlr. bestemd zyn. Naar dit alles te oordeelen, zoude thans inderdaad deze voor geheel Duitsch- land gewigtige aangelegenheid op eene krachtadige wyze worden bevorderd.

FRANKFORT, 5 July. De Koningin van Engeland en haar Doorl. gemaal zullen den 13den Augustus in onze stad aankomen en twee dagen alhier verblyf houden. Van hier zullen zy zich den 16den naar Aschaf- fenburg begeven, om aan Z. M. den Ko- ning van Beijeren aldaar een bezoek te brengen en den 17den van daar hunne reis naar Coburg voort te zetten.—Op het be- koorlyke kasteel Stolzenfels zullen gedu- rende de driedaagsche tegenwoordigheid van de Koningin Victoria en van haren ge- maal by HH. Pruisische MM. schitterende en veelsoortige feestvieringen ter eere der jeugdige hoerscheres van Albion plaats heb- ben.—De Pruisische minister van buiten- landsche zaken, de Heer von Bulow, en de Heer Alexander von Humboldt zullen den Koning naar Stolzenfels begeleiden, die ge- durende zes weken alhier zynen hofstaat zal vestigen.

— De *Allg. Ztg.* ontleent uit het zoo e- ven in het licht gekomen Werk van Dr. Freiherr von Reden, getiteld: *Deutsches Eisenbahnbuch* (te Berlyn by Lumprecht) de volgende aantekeningen, die een goed overzicht van het tegenwoordige standpunt van het Deutsche yzeren spoorwegenstel- sel kunnen aanbieden. Het geheele spoor- wegennet van Duitschland, met inbegrip der in aanleg zynde, vastgestelde en ornstig geprojecteerde spoorwegen be- draagt 1600 mylen, waarvan de kosten op

504 millioen Thlr. zyn begroot (1062 my- len op 316 millioen thlr. geschat, uit par- ticuliere middelen en 538 op kosten van den Staat); van welke naar voorloopige raming nagenoeg 1450 mylen op Duit- schen grond en bodem in uitvoering zullen komen. Binnen het loopende tiental jaren zullen hiervan, ingeval niet oorlog of eeni- ge andere onvoorziene tusschengebeurte- nis verhinderend inwerke, omstreeks 1000 mylen voor de publieke dienst bruikbaar zyn. Alzoo op ééne myl der in gebruik zynde spoorwegen nagenoeg 1½ locomo- tief komt, zullen omstreeks 1900 locomo- tieven met een kapitaal van 22,764,000 thlr. vereischt worden, terwyl 15 millioen centenaars benoodigde spoorstaven een kapitaal van pl. min. 82 millioen Thlr. vorderen. In Groot-Brittanje en Ierland zyn tegenwoordig 410 Deutsche mylen in gebruik, en het tydstip schynt niet meer verre af te zyn, waarop Duitschland dien industrielen mededinger met opzigt tot de geheele ontwikkeling van zyne spoorwe- gen ingehaald zal hebben, en hem voorby zal zyn gestreefd. Van de 326 mylen, voor de publieke dienst in gebruik zynde spoorwegen, worden 300 mylen door stoom, 26 mylen met paarden bedreven; van de eerstgemelden zyn 222 mylen door actiën-genootschappen, met eene kosten- uitgave van 50 millioen Thlr., en de ove- rigen op staatskosten aangelegd. Van de nog in aanleg zynde 558 mylen, zyn 277 mylen op staatskosten, 280 mylen daaren- tegen door actiën-kompagnieschappen aan- gelegd geworden. Ten aanleg vastge- steld, doch nog niet begonnen, zyn 67 my- len op staatskosten, en 187 mylen door particuliere ondernemers, met 58 millioen kosten-begrooting; ernstig geprojecteerd zyn 116 mylen op staatskosten en 350 mylen door actiën-maatschappijën, wier zamengevat kapitaal op 118 millioen wordt begroot.

PARYS, 6 July. De gisteren door ons gegeven tyding van het volkomen gelukken der zending van den Heer Rossi te Rome wordt thans door den *Moniteur Universel* medegedeeld. De opheffing van de hui- zen der jezuiten is eene daadzaak. Deze inwilliging van den paus schynt alle dag- bladen, van welke kleur zy wezen mogen, verbaasd te hebben. De ministeriële bla- den schryven de eer daarvan geheel en al toe aan de bekwaamheid van den Heer Rossi. De bladen der oppositie wenschen zich geluk met de uitkomst, terwyl de le- gitimistische drukpers geheel ter neder ge- slagen schynt door dezen hun door den H. Stoel toegebragten slag.

De tydingen uit Algerie blyven voldoen- de voor de Fransche wapenen. Verschei- den Arabische volksstammen hebben zich onderworpen, strooptogten hebben plaats gehad en eenige ernstige gevechten hebben gunstige resultaten voor de zaak van Frank- ryk opgeleverd.

— 7 July. Men weet, dat de Koningin der Franschen eene prachtige tiare ter waarde van 100,000 fr. aan den Paus ten geschenke heeft gezonden. De zending van dit kostbare voorwerp ging vergezeld van eenen eigenhandigen brief van H. M. De H. Vader heeft aan de Koningin eenen brief van dankzegging geschreven, over- vloeiende van betuigingen van eerbied en erkentelykheid.

De schadevergoeding voor den Heer Pritchard is voor goed vastgesteld; de schat- kist heeft dezer dagen drie wissels betaald, waarvan de een groot 5000 fr. en twee ie- der van 10,000 fr., welke van de Kaap de Goede Hoop getrokken door den gewezen zendeling op Otaheite. Deze wyze van

betaling was hem door het Fransche mi- nisterie aangeboden. Deze wissels waren hem gediscoteerd geworden door het huis George-Greg, aan de Kaapstad, voor welke rekening zy te Parys zyn ingekasseerd ge- worden.

— In het dagblad *El Castellano* leest men:

Een dezer dagen uit Londen alhier aan- gekomen reiziger verhaalt, dat hy te Lon- den met Don Baldomero Espartero het middagmaal heeft gebruikt, en dat deze hem opgedragen had om in zynen naam de nationale garde van Madrid te omhelzen. Alle avonden ziet men dezen persoon, in een van de koffyhuizen der hoofdstad, zich van dezen hem opgedragen last kwyten en de leden der nationale garde omhelzen, naar gelang zy in het koffyhuis verschynen.

Nimmer nog heeft Frankryk's hoofdstad binnen zyne muren zoo vele monsters, wilde menschen, geleerde dieren en der- gelyke zeldzaamheden gezien, die dage- lyks met nieuwe vermeerderd worden.— De dramatische kunstenaars komen in ge- vaar om door deze nieuwe acteurs ver- drongen te worden. De buitengewone byval, die aan *Klein-Duimpje* te beurt valt, laat zich gemakkelyk begrypen; de *grooten mannen* zyn immers in onzen tyd zoo talryk, dat men zich gelukkig schat, eenmaal een ongewoon klein mensch aan te treffen. Thans echter wordt als tegen- stuk, plotselyk, een reus aangekondigd, die gezegd wordt byna zoo hoog te zyn als eene schoonburg-gordyn. De Paryze- naars zullen ongetwyfeld den reus met de- zelfde bewondering beschouwen, als den dwerg. De uitersten raken elkander in alle dingen. De Jowä-Indianen hebben de kyklust der Paryzenaars nog niet be- vredigd en doen zeer goede zaken. Men heeft beweerd, dat deze wilden opper- hoeden van een indianenstam waren, wel- ke men onder een schoonschynend voor- wendsel, naar Europa heeft gelokt, en aan wie het niet in den zin komt, dat zy voor geld vertoond worden. Deze bewering is vermoedelyk een verzinsel; want de on- wetendheid dezer natuurzonen tot eene speculatie te bezigen, hun vertrouwen te misbruiken, en zonder hunne toestemming een' handel met hen te dryven, zou eene infamie zyn, welke de wetten niet zouden ongestraft laten.—In het Théâtre des Variétés maakt een andere Amerikaan, de Jongleur Sands, een verbazend opzien.— Deze duivelskerel werpt zyne beide zonen hoog in de lucht, vangt hen met de toppen der vingers weder op, en maakt met hen eene menigte verschrikkelyke bokkespron- gen, om den Franschen een begrip te ge- ven van de opvoeding, welke aan de kinde- ren aan den oever van de Mississippi gege- ven wordt.—De wyd uitgestrekte arena aan den triumsboog de l'Etoile snelt hare voltooiing te gemoet, en nog in dezen zo- mer zal men daarin tygerjagten en stierge- vchten te zien bekomen. De meer vreed- zame circus in de Champs Elysées ver- toont thans een' aap, die even sierlyk en kunstvaardig rydt als een ervaren pikeur. Deze aap is echter slechts de voorlooper van een nog meer kunstmatig voleindigd tooneel. Er worden namelyk nog andere apen tot eenen formelen wedren geoesend, die eene parodie op Chantilly, Epsom en Newmarket worden zal. De paarden worden door apen bereden, die als Jockeys zyn gekleed, en om de begoocheling vol- komen te maken, worden er bankgestoel- tens opgerigt, in welke een naar de nieuw- ste modes gekleed apengezelschap van bei- der kunne plaats zal nemen. Gy ziet, het ontbreekt in Parys ook niet aan zomer- vermakelykheden.

BERLYN, 24 Juny. De generaal Dumoulin is hier vóór eenige dagen in zyn 77ste levensjaar overleden. Een kogel, die hem in den slag van Auerstadt, in 1806, wondde en in zyn ligchaam steken bleef, veroorzaakte hem vóór zynen dood nog vele pynen en moest hem daarom uitgesneden worden. Een geruimen tyd was hy commandant der bondsvesting Luxemburg.

FRANKFORT, 7 July. De Nestor van het Russische leger, Jessand-Iwan Saporoschsky, is in den ouderdom van 120 jaren te Kertisch overleden. Geboren in 1725, het jaar des overlydens van Peter den Grooten, was hy onder de regering van Elizabeth in Russische krygsdienst getreden en had achtervolgens onder de generaal Rumianzoff, Potemkin en Suwarow gediend. Achtien jaren was hy gevangen by de Turken geweest. Door de bemiddeling van den hertog de Richelieu op vrye voeten gesteld, had hy zich in de Krim gevestigd en heeft aldaar zyne langdurige loopbaan geëindigd.

In den loop van verleden jaar is er te Berlyn eene ontdekking voltooid geworden, welke voor den land- en tuinbouw van geen minder belangryken invloed zyn zal, dan voor de wetenschap. Men was namelijk vroeger met Ingenhousz en Sausure van gevoelen, dat het ware plantenvoedsel het koolzuur was, dat alle zuurstofgas, hetwelk de planten uitwasemen, uit het koolzuur ontsproot en dat alle mest in den vorm van gas moest worden opgelost. Professor Heinrich Schultz heeft thans echter, na veeljarige proefnemingen, ontdekt, dat bykans alle plantaardige en minerale zuren, azynzuur, appelzuur, wyozuur, melkzuur, gyzynzuur, phosphorzuur, zwavelzuur, verder de suiker en het Dammerd-extract door de planten geassimileerd worden, en dat al het zuurstofgas, hetwelk de planten van zich geven, niet uit het koolzuur, maar uit deze niet vlugtige zuren en geoxydeerde stoffen afstamt, en dat derhalve de mest nimmer in koolzuur behoeft te worden opgelost. Uit de zure wei van $\frac{1}{2}$ melk, kan men 10 kubieke duimen zuiver zuurstofgas door planten verkrygen.—Deze ontdekking zoude welligt tot de belangrykste kunnen behooren, welke men ooit in de planten-physiologie heeft gedaan.

VERGULDING EN VERZILVERING DOOR ELEKTRIEKE WERKING.—Zonder twyfel is het onzen lezers bekend, hoedanig men door de werking van eenen elektrieken of galvanischen stroom, het goud of het zilver uit zyne oplossingen, tot vergulding of verzilvering van metalen voorwerpen, op dezelve kan doen nederslaan, welke handelwyze men vertiest boven menige toepassing van de zoo dure en tevens voor de gezondheid zoo gevaarlyke vergulding in het vuur. Deze handelwyze heeft intusschen nog steeds eenigen lastigen omslag, dien de scheikundige Frankenstein te Gräas, door zyne nieuwe uitvinding heeft voorkomen. Frankenstein heeft eene soort goud- en zilverzout uitgevonden, dat, natgemaakt zynde, slechts op de te vergulden of te verzilveren voorwerpen gebragt wordt, en door eene tegelykertyd daargestelde elektro-scheikundige werking, die op de aanraking der metalen berust, in weinig sekonden de vergulding of verzilvering op iedere willekeurige plaats, of op het grootste voorwerp zoowel als op het kleinste, zonder moeijelykheid ten uitvoer brengt. Hy houdt zich nu te Grass bezig met het vergulden van een groot torenkruis van 7 voet hoogte, met den knop 39 duim diameter hebbende.

NIEUWE SOORT VAN LUCHTVERWARMING.—De uitvinding van Meissner ter verwar-

ming der lucht, heeft vele vrienden en vele vyanden gevonden. Zy, die er voor zyn, steunen op het grootte voordeel der gemakelykheid en zindelykheid, door het verwarmen met lucht opgeleverd worden, waarbij de morsigheid der kagchels en het brandgevaar vervalt, en overal eene gelyke warmte kan voortgebragt worden. De tegenstanders voeren daarentegen aan, dat de lucht, verhit zynde als eene gloeiende kagchel, te droog, en niet alleen voor de meubelen, maar ook voor de long schadelijk is, daar zy dikwyls van hare zuurstof beroofd wordt; dat de verwarming door heete lucht in doorslag kostbaarder is, daar er veel gestookt moet worden om de lucht, dien slechten warmteleider, den graad van warmte te geven en door lange buizen te bewaren, welke gevorderd wordt tot de voortdurende verwarming van bewoonde ruimten. Velen dezer zwarigheden en wederleggingen worden door Gillots verwarming- en ventilatie-machine uit den weg geruimd. Deze bestaat in eene verwarmingskast, door welke de lucht naar onderscheidene rigtingen geblazen wordt, door middel van een zoogenaamd windrad. Een zoodanig windrad bestaat uit vier vierkante blikken platen of schyven, die gekruist aan een wiel bevestigd, en met eene kast omgeven zyn, zoodat de lucht, indien hetzelfde schielijk omgedraaid wordt, by de assen van het wiel er in, en door eene opening in de kast er weder uitstroomt, waardoor eene zuiging ontstaat.—Gedurende haren doorgang door de verwarmingskast wordt de lucht warm, en kan dan door buizen of kanalen naar zoodanige plaats gebragt worden, waar men dezelve noodig heeft. Door gemelde ver- rigting vermydt men te grootte luchtver- warming, en heeft men hare uitstrooming in de vertrekken geheel in de magt, het- geen niet altyd het geval is indien het der- lucht zelve wordt overgelaten, zich een' uitweg te verschaffen, in welk geval wind en weder zeer dikwyls nadeelig invloeyen. De Gillotsche machine, die door eene zeer geringe kracht in werking gebragt wordt, schynt zeer dienstig tot het uitdroogen van koren en van nieuwe gebouwen en tot ver- warming van fabrieken van allerlei soort, waar eene zachte en matige warmte ver- eischt wordt.

PARYS, 19 Mei. Te Parys woont een man die den grimmigen leeuw der woestyn temt, wiens stouten heerschersblik de majestueuse koningstiger sidderend gehoorzaamt, voor wiens ligtste wenk de vreeslyke hyena huilend en schuw in een' hoek kruipt, een man, reusachtig sterk en zich zynen sterkte bewust. Dagelyks stroomt het volk in lange scharen naar het *cirque olympique*, om het wonder toe te juichen, als Carier, dit is de naam van den man, in eenen met leeuwen gespannen wagen over het tooneel rydt, als hy zynen ontblooten hals onbovreesd aan de vermorzelende tanden des tygers geeft, of als hy zyne fersche gespierde vuist in den roofgierigen muil der hyena steekt. En deze man, die den grimmigen leeuw der woestyn temt, wiens koenen heerschersblik den majestueuse koningstiger sidderend gehoorzaamt, voor wiens ligtste wenkje de ontzaggelyke hyena huilend en schuw in een hoek kruipt, deze man, reusachtig sterk en zich zynen sterkte bewust, sluipt na geëindigde voorstelling dagelyks sidderend en vreeschtig naar huis, sidderende voor eene — vrouw, de schoone Mary, eene voormalige danzeres, welke hy voor twee jaren te Londen leerde kennen, en welke hy aldaar uit liefde ge- huwd heeft, en die hem thans, naar Xenipesaard, het leven tot eene hel maakt; — ja, als men op het algemeen gerucht mag af-

gaan, dan heeft de beroemde sterke beestentemmer reeds menigwerf onder de zachte, teedere handjes der onberoemde vrouw beestentemmerin het onderspit gedolven, welke hem dagelyks het handtastelyk bewys levert, dat een boosaardig wyf moeiy- lyker te temmen is dan leeuw en tyger, panther en hyena.

LONDEN. Een der Amerikaansche dag- bladen deelt zynen lezers het volgende by- zonder karakteristieke geval van regtsple- ging mede:

Miss Lasher, eene ryke grondeigenares te Kendal, in den staat Ohio, in Noord A- merika, had, door hare ongemeene beval- ligheden, even als ook welligt door haar vermogen, eenen jongman aldaar, met na- me Johnny Smith, eene hevige liefdedrift ingeboezemd. Het huwelyks-contract was reeds opgemaakt en de bruiloft zeer naby. Miss Lasher had geene kosten ontzien, om de aanstaande woning van hun beiderzyds huisselyk geluk op het zorgvuldigste en ge- makkelykste te laten inrigten, toen haar bruidegom, gedurende eene laatste byeen- komst, plotselyk van zin veranderde. Des anderen daags, namelyk, ontving zy van Johnny Smith een' brief, waarin hy zyne ongerustheid te kennen gaf, dat hy niet zou in staat zyn, het geluk van een zoo volko- men wezen als miss Lasher was, te verze- keren. In stede van antwoord, diende miss Lasher by het gerechtshof eene klagte, met eisch tot schadevergoeding, in. De advocaat van Johnny Smith voerde nu in zyne verdediging aan, dat zyn client door willens en wetens beraamde misleidingen was bedrogen geworden; want niet slechts had miss Lasher, die zich uitgegeven had, als zoo even eerst te zyn mondig gewor- den, reeds sedert vele jaren die mondig- heid achter den rug, maar ook had zyn client, by nadere en naauwkeuriger be- schoowing, ten klaarste waargenomen, dat miss Lasher zich van kunst tanden be- diende, en ook valsch haar droeg, hetwelk nog bovendien met haar natuurlyk hoofd- haar geheel en al van verschillende kleur was, zynde laatstgemelde *virig rood*, het eerstgenoemd daarentegen *gitzwart*.—De verdedigor der klaagster maakte, zyn- zyds, daarop de korte tegenwerping, dat, ingeval de bruidegom zich voor bedrogen hield, hy daarvan de schuld aan zichzelf te wyten had; immers hy had behoo- ren te handelen naar de manier der paar- denkoopers, en, vóór het sluiten van den koop, gebit en haar der miss moeten on- derzoeken.—De toehoorders lachten; de jury echter, vond dit argument voldingend, en kende der verlatene schoone eene scha- devergoeding van 130 dollars toe.—Zou wel eene Europeesche regtbank zoo naauw- gezet hebben regt gesproken?

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 19 Augustus 1845.

BY beschikking van den Heer Gezag- hebber dezer kolonie, in dagteekening van heden No. 356, is aan Mejufvrouw A. S. George toestemming verleend, om op hare school ook jongens toetelaten onder den ouderdom van 9 jaren.

Namens den Heer Gezaghebber voormeld,

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

TE KOOP

By P. CRANEVELDT,

Madera Wyn—oude Rum—kompositie
Kaarsen—Tarwe Meel en bruine Suiker.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkerij van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN w.z., in de Willemstad, Breeds Straat, Huis No. 79.